

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบมีส่วนร่วม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ (Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) และการศึกษาเอกสาร แล้วนำข้อมูลที่ได้คืนข้อมูลผู้ชุมชน แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Synthesis) สรุปและเผยแพร่ ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหาร งานเทคนิค และงานบริการของห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านศรีฐาน

5.1.2 เพื่อศึกษารูปแบบรถห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านศรีฐาน

5.2 ระเบียบวิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบมีส่วนร่วม โดยการศึกษาเอกสาร เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพตามระเบียบวิธีวิจัย ตามประเด็น โจทย์วิจัย วิธีดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม นำข้อมูลที่ได้คืนข้อมูลผู้ชุมชน โดยการจัดนิทรรศการแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา การสังเคราะห์เนื้อหา คืนข้อมูลผู้ชุมชน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เทคนิค AIC ตามประเด็นข้อคำถามการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา และการสังเคราะห์เนื้อหา นำข้อมูลที่ได้สร้างเป็นแบบจำลองรถห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำข้อมูลที่ได้คืนข้อมูลผู้ชุมชน และเผยแพร่โดยการจัดนิทรรศการ มีวิธีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

5.2.1 ศึกษาบริบทชุมชน ด้านการดำเนินงานห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร

5.2.2 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย

5.2.3 นำข้อมูลจากข้อที่ 5.5.1 และ 5.5.2 รวบรวมมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์งานวิจัย ดังนี้

5.2.3.1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์เนื้อหาด้วยการจัดเรียงข้อมูลด้วยโปรแกรม Excel

5.2.3.2 นำมาตีความ สร้างข้อสรุป (Induction) นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่เพื่อหาความคล้ายคลึง และแตกต่างของข้อมูล แล้วทำการลงรหัส (Coding) แล้วเจงนับออกเป็นจำนวนที่เกิดขึ้น สรุปผล นำเสนอเขียนเป็นความเรียง

(3) สังเคราะห์เนื้อหา (Synthesis) ที่ได้จากข้อ 5.2.3.2 มาสร้างสรุปเป็นความเรียง

5.2.4 สร้างแบบจำลองรุดห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ โดยการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วนำข้อมูลมาสร้างเป็นรูปแบบการดำเนินงานรุดห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ ที่สนับสนุนการท่องเที่ยวท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านศรีฐาน ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญในชุมชน

5.2.5 คืบข้อมูลแก่ชุมชน โดยการจัดนิทรรศการในรูปแบบห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน โดยการจัดแสดงรูปดอกกล้วยไม้ป่าที่ปรากฏมีในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน และภาพวิว แสดงในงานเทศกาลประเพณีผีตาโขน ประจำปี พ.ศ. 2551 เพื่อคืบข้อมูลด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่น ตรวจสอบข้อมูลโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการปรับปรุงข้อมูล แล้วหาข้อสรุปโดยใช้เทคนิค AIC โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน อ่างทองกระดิง จังหวัดเลย

5.2.6 วิเคราะห์ สังเคราะห์ตามประเด็นการวิจัยแล้วสรุปโดยการเขียนเชิงพรรณนา และรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

5.2.7 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สรุปเป็นรายงานผลการวิจัย และเผยแพร่งานวิจัย โดยนำเสนอ โดยการจัดนิทรรศการห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ในงานเทศกาลการกินไฟ ในปี พ.ศ. 2552 ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน นอกจากนี้ยังเผยแพร่ผ่านรุดห้องสมุดเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

5.2.8 จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

5.3 เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ผู้วิจัย แบบการสัมภาษณ์ แบบการสนทนากลุ่ม การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มตามประเด็นที่ค้นหา และนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา และการสังเคราะห์จากการการสัมภาษณ์ และการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยการสนทนากลุ่มตามประเด็นที่ศึกษานำมาวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

5.5 สรุป

การจัดการความรู้ห้องสมุดชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน พบว่า

5.5.1 การดำเนินงานห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านศรีฐาน มีลักษณะเป็นการดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นบนมาตรฐานของห้องสมุดประชาชนที่ดำเนินการภายใต้ บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน พบแนวทางการดำเนินงานห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

5.5.1.1 ด้านการบริหาร ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ถูกแต่งตั้งโดยองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ขึ้นตรงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน โดยเน้นการบริการด้านการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรม การปลูกไม้เลื้อย การจำหน่ายพันธุ์หน่อไม้ไผ่เลื้อย อีกทั้งการอาชีพการแปรรูปอาหารจากไม้เลื้อย เช่น หน่อไม้คอง ชุบหน่อไม้ ก้อยหน่อไม้ หน่อไม้แห้ง แกงหน่อไม้ การทำครก การทำวิกหม ผลิตภัณฑ์จากไหมพรม ถ่ายทอดผ่านครูภูมิปัญญาในชุมชนด้านอาชีพ ต่าง ๆ การส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่น โดยร่วมกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP

5.5.1.2 ด้านงานเทคนิค การได้มาซึ่งข้อมูล และข้อมูลท้องถิ่น โดยการซื้อ การบริจาค โดยเฉพาะหนังสือหายากในชุมชน (โบราณ) หนังสือตัวใหญ่เพื่อคนชรา ที่ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ หนังสือธรรมะ หนังสือ สื่อ CD. ต่าง ๆ วารสารที่ทันสมัย รวมทั้งเอกสารที่ผลิตโดยองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ที่ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพในชุมชน ตลอดจนหน่วยงานที่มีข้อมูล มีการจัดการความรู้ต้นแบบการสร้างองค์ความรู้ชุดเที่ยวภูกระดึงกับ

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีการจัดการความรู้คัดเลือกสื่อที่เป็นรูปภาพ จำนวน 30 ภาพถ่าย ของดอกกล้วยไม้ป่า น้ำตก แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ไว้พร้อมจัดเป็นนิทรรศการเคลื่อนที่ให้บริการในห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ และเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นอันเป็นแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ของชุมชน โดยชุมชนอีกทั้ง ยังได้มีการเชื่อมโยงการมีโครงการพัฒนามุทพศน์น้อยท้องถิ่น โครงการการขึ้นทะเบียนครุภูมิปัญญาเพื่อเป็นข้อมูลในการถ่ายทอดความรู้จากครุภูมิปัญญาที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ไปพร้อมกัน มีการลงทะเบียนหนังสือ ส่วนการจัดระบบ โดยการใช้สัญลักษณ์บริสุทธิ์ ก-ฮ จัดขึ้นชั้นตามรูปแบบของห้องสมุดเคลื่อนที่นั้น ๆ โดยชุมชนเจ้าของ

5.5.1.3 ด้านงานบริการ จัดบริการการอ่าน บริการการฝึกอาชีพตามประเภทสินค้า OTOP ในชุมชน โดยดำเนินงานร่วมกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานที่อยู่ตาม 16 หมู่บ้าน จัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามไตรมาสที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานดำเนินการอยู่แล้ว หรือตามคำร้องขอการรับบริการของชุมชนเป็นครั้งคราว รวมทั้งมีการจัดบริการตามเทศกาลส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นตามปฏิทินงานบริการประจำปีที่กำหนดไว้ ดังเช่นการจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ในงานประเพณีผีตาโขน ประจำปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานได้ และยังสามารถทำแผนพับเพื่อนำการท่องเที่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานไปพร้อมกัน สมาชิกสามารถใช้บริการยืม-คืนทรัพยากรได้โดยผ่านกรรมการหมู่บ้านนั้น ๆ รวมทั้งมีการประสานร่วมมือกับห้องสมุดการศึกษานอกโรงเรียนในชุมชน ดังตารางการให้บริการ ดังตัวอย่างกิจกรรมของห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานประจำปี

5.5.2 ด้านรูปแบบรถห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านศรีฐาน ใช้รูปแบบรถยนต์อีโกบเคลื่อนที่ตกแต่งโดยใช้วัสดุไม้ไผ่จักสานเป็นรูปทรงเครื่องมือทางการเกษตร เช่น ไซ ที่สามารถบรรจุทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่นของแต่ละหมู่บ้านพร้อมทั้งครุภูมิปัญญาที่มาให้บริการนำรถยนต์อีโกบมาต่อเป็นขบวนได้ 16 ขบวน ลากเคลื่อนที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ไปโดยใช้รถลากของชุมชนที่ร้องขอเพื่อไปให้บริการตามวัตถุประสงค์ของงาน

5.6 อภิปรายผล

การดำเนินงานห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานมีลักษณะเป็นการดำเนินงานข้อมูลท้องถิ่นบนมาตรฐานของห้องสมุดประชาชนที่ดำเนินการภายใต้บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานซึ่งองค์การบริหารมีภาระหน้าที่จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 7 กล่าวว่าการจัดการศึกษาสำหรับประชาชนต้องเป็นการศึกษาคlothชีวิต ให้สังคมมีส่วนร่วมในการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานของรัฐเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำให้มีห้องสมุดชุมชน หรือแหล่งเรียนรู้ของชุมชนที่มีชีวิต หรือห้องสมุดมีชีวิตภายในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรวบรวมสารสนเทศ และสื่อต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับอาชีพ และวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนไว้บริการชุมชน เป็นการพัฒนาคนในท้องถิ่นที่ดีที่สุด ด้านการบริหาร ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ถูกแต่งตั้งโดยองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ขึ้นตรงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน โดยเน้นการบริการด้านการส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น ถ่ายทอดผ่านครูภูมิปัญญาในชุมชนด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรม การผลิตไม้เลื้อย เพราะในพื้นที่มีการส่งเสริมการเลี้ยงไม้เลื้อยในชุมชนเกือบทุกหมู่บ้าน โดยเฉพาะบ้านอิเลศที่มีการส่งเสริมการเลี้ยง ไม้ และยังเป็นชุมชนต้นแบบของการพัฒนาอาชีพเรื่องของไม้เลื้อย และยังมีการพัฒนาไปถึงกำหนดเทศกาลงานไม้ขึ้นประจำปี ด้านงานเทคนิค การได้มาซึ่งข้อมูล และข้อมูลท้องถิ่น โดยการซื้อ การบริจาค โดยเฉพาะหนังสือหายากในชุมชน (ใบลาน) หนังสือตัวใหญ่เพื่อคนชรา ที่ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ หนังสือธรรมะ หนังสือ สื่อ CD. ต่าง ๆ วารสารที่ทันสมัย รวมทั้งเอกสารที่ผลิตโดย องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน ที่ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพในชุมชน ตลอดทั้งหน่วยงานที่มีข้อมูล มีการจัดระบบ โดยการใช้สัญลักษณ์บริสุทธิ์ ก - ฮ จัดขึ้นชั้นตามรูปแบบของห้องสมุดเคลื่อนที่นั้น ๆ ซึ่งเลือกการจัดแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และยังเป็นข้อมูลที่จัดเก็บในรูปแบบสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เน้นเรื่องการพัฒนาอาชีพของชุมชน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานยังไม่มีตำแหน่งบรรณารักษ์ที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะ ด้านงานบริการ จัดบริการการอ่าน บริการการฝึกอาชีพตามประเภทสินค้า OTOP ในชุมชน โดยดำเนินงานร่วมกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานที่อยู่ตาม 16 หมู่บ้าน เคลื่อนที่ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามไตรมาสที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานดำเนินการอยู่แล้ว หรือตามคำร้องขอการรับบริการของชุมชนเป็นครั้งคราว รวมทั้งมีการจัดบริการตามเทศกาลการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นตามปฏิทินงานบริการประจำปีที่กำหนดไว้ สมาชิกสามารถยืม-คืน ทรัพยากรได้โดยผ่านกรรมการหมู่บ้านนั้น ๆ รวมทั้งมีการประสานร่วมมือกับห้องสมุดการศึกษานอกโรงเรียนในชุมชน สอดคล้องกับ รัตนา แสงสว่างและคณะ

(2546) พบว่า ห้องสมุดมีชีวิตมีลักษณะเป็นเครือข่ายที่ตอบสนองความต้องการด้านข้อมูล ข่าวสาร เป็นสื่อกลางในการแจ้งข่าว มีสื่ออย่างอื่นในห้องสมุดนอกจากหนังสือ ห้องสมุดเป็น ศูนย์กลางในการประสานงานในด้านต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน มีวิธีการเข้าถึงข้อมูลอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน สอดคล้องกับชีวิตจริง ผ่านช่องทางบุคคล ผ่านเครือข่าย Internet เชื่อม โยงอินเทอร์เน็ต คำบล และหมู่บ้าน หรือหน่วยงานภาครัฐ ด้านรูปแบบรุดห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ที่ส่งเสริมการ ท่องเที่ยวท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านศรีฐาน ใช้รูปแบบรถยนต์อีโกบเคลื่อนที่ ตกแต่งโดยใช้วัสดุไม้ไผ่จักสานเป็นรูปทรงเครื่องมือทางการเกษตร เช่น ไซ ที่สามารถบรรจุ ทรัพยากร สารนิเทศท้องถิ่นของแต่ละหมู่บ้านพร้อมทั้งครูภูมิปัญญาที่มาให้บริการนำรถยนต์อี โกบมาต่อเป็นขบวนได้ 16 ขบวน เคลื่อนที่ไปเพื่อให้บริการตามวัตถุประสงค์ของงาน สอดคล้องกับ กษมา ประจง (2546) ศึกษา ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวต่อชุมชนกรณีศึกษา ชุมชนบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบทาง เศรษฐกิจด้านบวก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การสร้างงาน การยก มาตรฐานการครองชีพ และลดภาวะการว่างงาน ผลกระทบด้านลบทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ปัญหา รายได้ไม่แน่นอน ปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาการแบ่งปันผลประโยชน์ และปัญหาการถือครอง ที่ดิน ผลกระทบทางสังคมด้านบวก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพ การ สร้างสรรค์การเจริญทางสังคม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม การสร้างความสามัคคีใน ชุมชน การป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของประชากร และการเสริมสร้างการศึกษา ผลกระทบทาง สังคมด้านลบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยม ความไม่เป็นธรรมในสังคม อาชญากรรมและความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน ผลกระทบทางวัฒนธรรม ได้แก่ ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมและความกระตือรือร้น ในการประกอบอาชีพและผลกระทบทางวัฒนธรรมด้านลบ ได้แก่ ค่านิยมในการครองชีพ การ เปลี่ยนแหล่งด้านความเชื่อ การแต่งกาย และภาษา ผลกระทบทางด้านการเมืองด้านบวก ได้แก่ การจัดระเบียบสังคมของชุมชน ความเข้าใจในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ความ สามัคคี ความสำคัญทางการศึกษาและการตื่นตัวทางการเมืองท้องถิ่น ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ด้านบวก ได้แก่ การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมคุณค่าของสิ่งแวดล้อม และ การพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชน ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมด้านลบ ได้แก่ การทำลายภูมิทัศน์ของชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อด้าน เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมการเมืองและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้ คือ ผลกระทบของการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพ ประเพณี ภาษา ความหลากหลายชีวภาพ ป่าไม้ และภูมิทัศน์ ของสิ่งแวดล้อม จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นคุณประโยชน์เพื่อให้เป็นแนวทางในการ พัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยใช้ยุทธศาสตร์การจัดการท่องเที่ยวภายใต้ปัจจัยที่เอื้ออำนวย

เพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพ และควรใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แก่ชุมชนให้เป็นมรดกสืบทอดให้กับคนรุ่นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ พระณิภา น้อยตา (2543) ที่ศึกษาความพึงพอใจ และความต้องการใช้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่โรงเรียน เชียงคาน ของ พระภิกษุ สามเณร โรงเรียนมหาธาตุวิทยา อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า พระภิกษุ สามเณรมีความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ โดยรวม และรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการ และกิจกรรม ด้านครุภัณฑ์และสถานที่ และด้านบุคลากรห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง มีรายชื่อที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในแต่ละด้านคือ เนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ บริการหนังสือตำราเรียน สถานที่ตั้งของห้องที่ให้บริการ และความมีมนุษยสัมพันธ์ของบุคลากร พระภิกษุ สามเณรมีความต้องการใช้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการเป็นรายชื่อที่อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในแต่ละด้านคือ หนังสือ ตำราเรียน ทัศนคติบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด นิทรรศการเพื่อส่งเสริมการศาสนา ป้ายแสดงหมวดหมู่หนังสือให้ชัดเจนขึ้น และต้องการให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้มีความรู้แนะนำและช่วยเหลือการค้นคว้า สอดคล้องกับ สุภาพร จันทะเฒ่า (2549) ศึกษาการติดตามและประเมินผล โครงการบริการวิชาการ แก่สังคม กรณีศึกษา โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับเด็กในชนบท สังกัดภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า กลุ่มผู้บริหาร ครูผู้ทำห้องสมุด และครูผู้สอน พบว่า ด้านความคิดเห็นที่มีต่อโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ที่เป็นไปในแนวเดียวกัน โดยเห็นว่าโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านการนำความรู้ที่ตีรับไปใช้ หรือประยุกต์ใช้กับห้องสมุดโรงเรียน กลุ่มผู้บริหาร ได้นำความรู้ไปใช้โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนจัดทำแผนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะวิชาทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้น กลุ่มนักเรียน การติดตามและประเมินผลด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดเกี่ยวกับความพึงพอใจของจำนวนหนังสือ ด้านผลการดำเนินงาน พบว่ากิจกรรมการส่งเสริมการอ่านส่งผลให้เกิดความชอบในการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้นสูงสุด และกลุ่มผู้ปกครอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินกิจกรรม โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสนับสนุนให้บุตรหลานมีนิสัยรักการอ่าน ส่งผลให้บุตรหลานมีพัฒนาการด้านการอ่าน และมีทักษะมากขึ้น

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้

5.7.1.1 ภาครัฐควรสนับสนุนให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิตของชุมชนเป็นห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ที่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรม

5.7.1.2 ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาองค์ความรู้ และจัดการจัดเก็บข้อมูลทุกด้านของชุมชนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานเพื่อจัดเก็บ และบริการ

5.7.1.3 ควรจัดตั้งอัตรากำลังเป็นบรรณารักษ์วิชาชีพ เพื่อดำเนินงานห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ สามารถจัดบริการให้อ่านประจำรห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน โดยตรง

5.7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.7.2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

5.7.2.2 ทำวิจัยและพัฒนาต่อยอดห้องสมุดชุมชนเคลื่อนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐาน

5.7.2.3 ทำวิจัยชุดโครงการองค์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่สากล เพื่อการพัฒนาผู้รักษาแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น